

Univerzita Karlova v Praze
Lékařská fakulta v Hradci Králové
Ústav sociálního lékařství
Oddělení ošetřovatelství

POSUDEK K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název práce: **PROBLEMATIKA NÁVRATU ZDRAVOTNÍCH SESTER DO ZAMĚSTNÁNÍ PO MATEŘSKÉ A RODIČOVSKÉ DOVOLENÉ**
81 s (62 s. textu + 19 s. příloh)

Autor práce: **Radmila Fialová**

Název studijního oboru: **Všeobecná sestra**

Forma studia: **kombinovaná**

Akademický rok: **2010/2011**

Vedoucí práce: **PhDr. Mariana Bažantová, PH.D.**

Oponent: **Mgr. Eva Vachková**

OPONENTSKÝ POSUDEK

Volba tématu:

Zvolené téma je společensky i profesně významné. Mateřství a rodičovství je obecně spojováno spíše s ženským elementem a postoj současné společnosti k ženám - matkám se v kontextu se zaměstnáním jeví jako diskriminační. Ale vzhledem k tomu, že povolání všeobecné sestry patří stále mezi nejvíce feminizovaná, nelze v této profesi zatím ve větší míře upřednostňovat muže. Velkým problémem pro optimální chod rodiny a výchovu dětí je směnnost provozu, která návrat všeobecné sestry do stejné pracovní pozice komplikuje, stejně jako povinnost celoživotního vzdělávání a s ní spojený systém registrace.

Teoretická část:

Teoretickou část autorka rozdělila do tří hlavních kapitol. První kapitola představuje základní pojmy tématu, zabývá se historií a současností rodiny, rodinnými modely, stručně nastiňuje psychologické aspekty rodičovství a mateřství z hlediska rozhodování založení rodiny a právní problematiku týkající se mateřství a rodičovství. Druhá kapitola nazvaná Žena a zaměstnání se dotýká citlivé otázky rovnosti mužů a žen v pracovním procesu, diskriminačních projevů zaměstnavatelů. Podkapitola Návrat žen na pracoviště je velmi zdařile zpracována předložením a charakterizováním faktorů ovlivňující délku mateřské a rodičovské dovolené, přístupem zaměstnavatelů, úvahou nad propojením profesního a rodinného života, dělbou rolí a způsobem zajištění péče o malé děti včetně problematiky zajištění péče o poměrně často nemocné malé děti. Poslední kapitola teoretické části se zabývá již specifickými aspekty profese zdravotní (všeobecné) sestry, jako jsou vzdělávací systém a registrace sester.

Empirická část:

Autorka si vzhledem k záměru výzkumu zvolila kvalitativní metodu polostrukturovaného rozhovoru. Rozhovor byl členěn na základě výzkumných otázek do 4 hlavních okruhů s dílčími otevřenými otázkami. Autorka vlastní šetření zahájila pilotním rozhovorem, ve kterém ověřila dostatek potřebných informací. Celkem proběhlo 5 rozhovorů se zdravotními sestrami, u kterých doba po návratu z mateřské či rodičovské dovolené nepřesáhla 5 let. Celé rozhovory byly nahrávány, doslovně přepsány do záznamových archů a následně analyzovány pomocí techniky otevřeného a axiálního kódování. Výsledky byly popsány a

porovnány. Kategorie a subkategorie byly interpretovány v tabulkách a jejich vzájemné vztahy v axiálních vzorcích.

Autorka dokázala i na malém vzorku respondentek identifikovat faktory, které ovlivňují náročnost návratu zdravotních sester do práce po mateřské či rodičovské dovolené. Náročný fyzický a psychický návrat byl prokázán v souvislosti s vyšším věkem respondentky a dalšími s tím souvisejícími změnami. Naopak plynulý a bezproblémový návrat ovlivňují faktory jako rodinné zázemí, dobré vztahy na pracovišti, známé pracovní postupy i skladba pacientů. V případě zajištění dítěte v době nemoci se jako paradoxní jeví výhoda směnného provozu, kdy je možné služby vyměnit. Určitým omezením se ale jeví práce o víkendech a svátcích. Autorka upozorňuje na potěšující fakt, že mateřskou a rodičovskou dovolenou využívají sestry ke zvyšování kvalifikace studiem na vysoké škole.

Závěry práce:

Autorka došla ke zjištění, že přestože je profese sestry jednou z nejvíce náročných profesí, může být návrat do práce nekomplikovaný a bezproblémový. Záleží na rodinném zázemí a samozřejmě i na vztahu k této náročné profesi. Ve zkoumaném vzorku sester se díky těmto hodnotám dařilo sladit profesní i rodinný život. Autorka správně upozorňuje, že by bylo zajímavé porovnat hodnocení návratu po mateřské dovolené u sester, kde podpora rodiny a rodinné zázemí nefunguje.

Literatura a práce s literaturou:

Práci s literaturou autorka zvládla bez připomínek, rovněž tak způsob citace.

Formální stránka práce:

Práce splňuje pravidla stanovená pro formální úpravy bakalářské práce, jazyková úroveň je v pořádku.

Kvalita příloh:

Bez připomínek, opodstatněný výběr příloh, které doplňují a dokumentují empirickou část práce.

Celkové stanovisko oponenta:

Práci hodnotím velmi přínosně nejen z hlediska výstižně pojaté teoretické části, zejména její druhé kapitoly popisující problematiku zaměstnané ženy - matky, ale i z hlediska kvalitního zpracování dat metodou kódování a interpretace výsledků pomocí axiálních vzorců. Autorce se podařilo zjistit příčinné vztahy mezi jednotlivými faktory ovlivňující návrat sester - matek do zaměstnání a proniknout tak hlouběji do problematiky, která se dotýká každé zaměstnané ženy s rodinou a malými dětmi. Cíle práce byly splněny.

Otázky k obhajobě:

1. Jak by se dal podle Vás využít projekt „Work life balance“ v profesi všeobecné sestry?
2. Jak probíhá adaptační proces při návratu sester po mateřské a rodičovské dovolené?
3. Který z třech okruhů Vámi určených motivů pro časnější návrat sester do zaměstnání je nejčastější, zdůvodněte?
4. Zaznamenala jste se v registračním systému nějaké změny oproti Vámi uváděným podmínkám k získání „Osvědčení“?

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce, **doporučuji k obhajobě.**

Klasifikace: Výborně

V Hradci Králové 15. 5. 2011

Podpis: